

«فرهیختگان» تغییرات جامعه آماری داوطلبان کنکور در یک دهه اخیر را بررسی می‌کند

انزوای ریاضی، جذابیت تجربی، خیز دوباره انسانی

زهرا فریدزادگان
روزنامه‌نگار

بزرگ‌ترین ماراتن علمی کشور که هر ساله در تیرماه، علاقه‌مندان به تحصیل در دانشگاه‌های دولتی را گرد هم جمع می‌آورد، امسال و در مردادماه درحالی برگزار شد که شیوع و همه‌گیری ویروس کرونا، تغییرات و تفاوت‌های بسیاری را در نحوه برگزاری این آزمون سراسری ایجاد کرد. متولیان برگزاری این آزمون، پس از کش و قوس‌های فراوان و تصمیم‌گیری‌های مختلف برای به‌تعویق انداختن کنکور و بررسی راهکارهای متعدد برای برگزاری یک آزمون بی‌خطر، بالاخره کنکور سراسری را در هفته پایانی مردادماه برای چهار گروه ریاضی، تجربی، علوم انسانی، هنر و زبان‌های خارجی برگزار کردند. تصاویر منتشرشده از نحوه برگزاری کنکور و تدابیر اندیشیده‌شده برای کاهش آسیب‌های ناشی از کرونا نشان می‌دهد که مسئولان برگزاری، پروتکل‌های بهداشتی را رعایت کرده و فضای مناسبی را برای حضور داوطلبان آماده کرده‌اند، اما همچنان بسیاری از داوطلبان، یا به خواست خود یا به خواست خانواده، از شرکت در این آزمون برای حفظ سلامتی و جلوگیری از ابتلا به کرونا، امتناع کرده و عطای تحصیل در دانشگاه را به لقای آن بخشیده‌اند. به‌رحال و تحت شرایط حاکم بر فضای کنکور امسال یک میلیون و ۳۹۱ هزار و ۵۲۴ داوطلب برای ورود به دانشگاه با یکدیگر رقابت کردند.

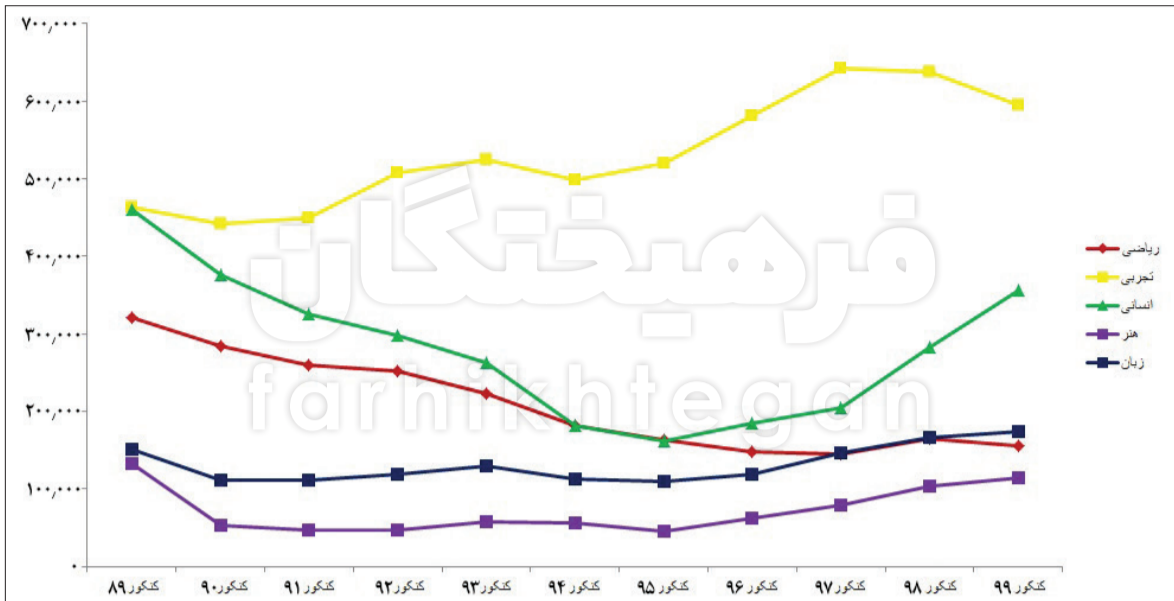
۱۱۱

کاهش ۵۲ درصدی داوطلبان ریاضی و فنی

براساس آمار منتشرشده از سوی سازمان سنجش آموزش کشور، در آزمون سراسری سال ۹۹ تعداد ۱۵۵ هزار و ۲۵۰ داوطلب در گروه ریاضی و فنی با یکدیگر رقابت کردند. گروه ریاضی و فنی را باید یکی از گروه‌های پر مخاطب و پرطرفدار دانست که در سال‌های پیش از دهه ۹۰، دانشجویان فراوانی را در دانشگاه‌ها به خود جذب کرده است. آمارها نشان می‌دهد در سال ۸۹، یعنی در آخرین سال دهه ۸۰، تعداد شرکت‌کنندگان در آزمون گروه ریاضی بیش از ۳۲۰ هزار نفر بوده است. درحالی که این رقم در سال ۹۰ با کاهش حدود ۳۵ هزار نفری به ۲۸۴ هزار نفر رسیده است. روند کاهش داوطلبان گروه ریاضی در کنکور سراسری، در دو سال ۹۲ و ۹۳ ادامه داشته اما همچنان در کانال ۲۰۰ هزار نفر باقی مانده است. در سال ۹۴ تعداد متقاضیان ورود به دانشگاه در رشته ریاضی، با ریزش ۴۱ هزار نفری به ۱۸۱ هزار نفر رسیده است. در سال‌های ۹۶ و ۹۷ کاهش تعداد شرکت‌کنندگان گروه ریاضی و فنی ادامه داشت و در سال ۹۷ حدود ۱۵۴ هزار نفر در آزمون گروه ریاضی شرکت کردند. در سال ۹۸ اما، تعداد شرکت‌کنندگان در کنکور سراسری گروه ریاضی با افزایش حدود ۲۰ هزار نفری به ۱۵۵ هزار و ۲۵۰ نفر رسید. در واقع به نظر می‌رسد که از سال ۹۸ جهشی در تعداد شرکت‌کنندگان آزمون ریاضی رخ داده اما در سال ۹۹ متوقف شده است. به این ترتیب تعداد شرکت‌کنندگان آزمون سراسری در گروه ریاضی و فنی در سال ۹۹ منفی پنج درصد نسبت به سال ۹۸ و منفی ۵۲ درصد نسبت به سال ۸۹ کاهش یافته است.

افزایش ۲۸ درصدی داوطلبان علوم تجربی

شرکت در آزمون گروه علوم تجربی برای بسیاری از داوطلبان کنکور سراسری

روند تغییر تعداد شرکت‌کنندگان در آزمون سراسری کنکور در ۵ گروه آموزشی از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۹

بیشترین تعداد داوطلبان تحصیل در گروه علوم تجربی در یک دهه گذشته، در آزمون سراسری کنکور شرکت می‌کنند.

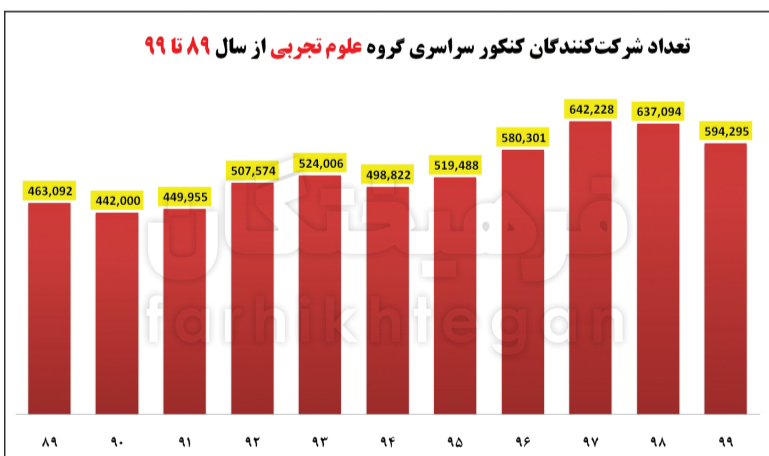
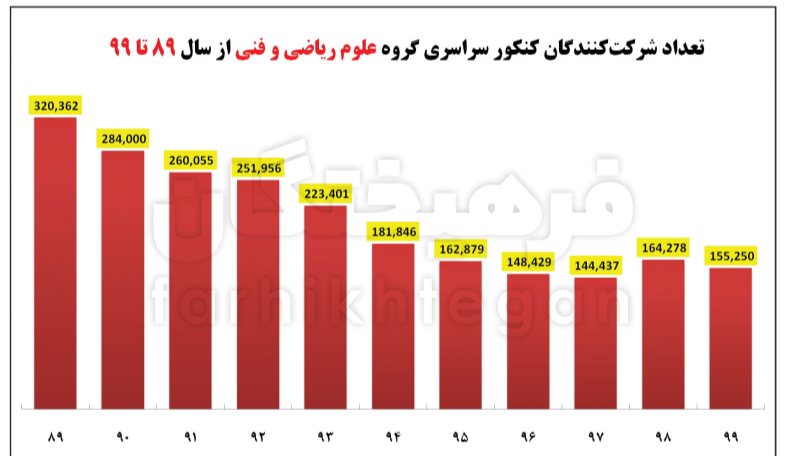
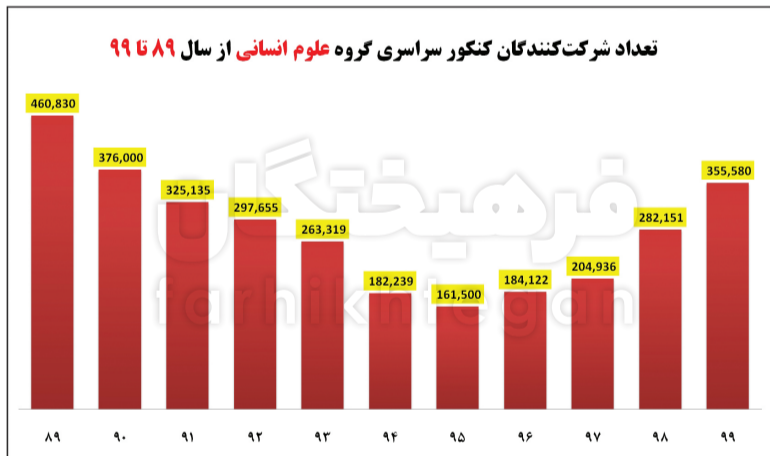
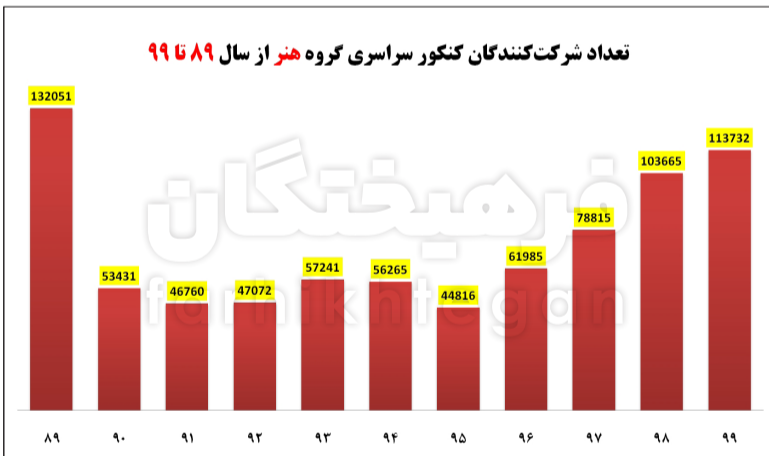
۲۳ درصد کاهش طی یک دهه

نوسان تعداد شرکت‌کنندگان آزمون سراسری گروه علوم انسانی طی یک دهه اخیر به گونه‌ای است که روند تغییر تعداد متقاضیان تحصیل در این گروه آموزشی افت و خیزهای قابل توجهی داشته است. امسال ۳۵۵ هزار و ۵۸۰ نفر داوطلب در کنکور سراسری گروه علوم انسانی شرکت کرده‌اند، این تعداد در مقایسه با سال گذشته، ۲۶ درصد افزایش داشته است، درحالی که مقایسه تعداد داوطلبان سال ۹۹ نسبت به سال ۸۹ نشان از کاهش ۲۳ درصدی تعداد شرکت‌کنندگان در آزمون سراسری گروه علوم انسانی دارد. نکته قابل توجه در بررسی تعداد شرکت‌کنندگان آزمون سراسری سال‌های ۸۹ تا ۹۹ این است که در میانه سال‌های ۹۴ تا ۹۶ کاهش محسوس در تعداد داوطلبان اتفاق افتاده و به کمترین میزان خود، یعنی ۱۶۱ هزار و ۵۰۰ نفر در سال ۹۵ رسیده است. در واقع کنکور سراسری گروه علوم انسانی در سال ۹۵ کمترین میزان داوطلب و متقاضی را داشته است. اما در سال‌های ۹۷ و ۹۸ تعداد شرکت‌کنندگان در این گروه با شیب نسبتاً ملایمی افزایش یافته است.

کاهش ۱۳ درصدی داوطلبان در یک دهه اخیر

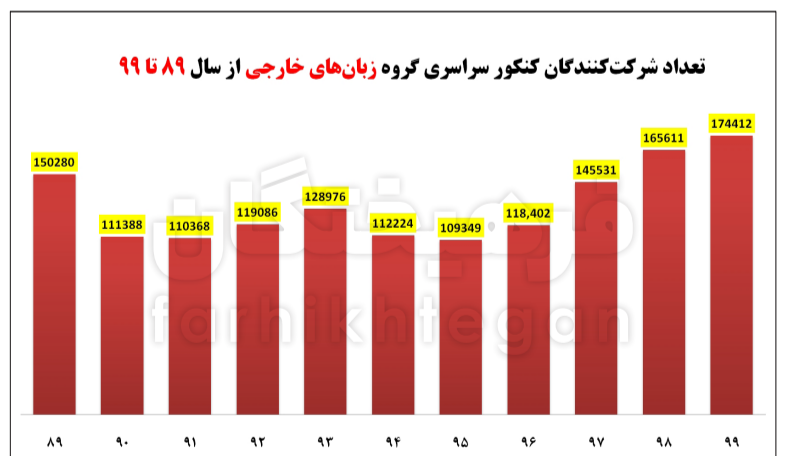
گروه هنر از آن دست گروه‌هایی است که در آزمون سراسری کنکور، مخاطبان خاص خود را دارد. داوطلبانی که در این گروه آزمایشی شرکت کرده‌اند، معتقدند برخلاف

به مفهوم قبولی در یکی از رشته‌های پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی است. نظرسنجی‌های انجام‌شده طی سال‌های برگزاری آزمون کنکور، موبد این مطلب است که افزایش تقاضا برای تحصیل در یکی از این سه رشته، رقابت میان شرکت‌کنندگان را دشوار کرده است. با وجود این گروه علوم تجربی، همواره یکی از گروه‌های مورد توجه داوطلبان کنکور بوده است. امسال و به‌رغم شیوع ویروس کرونا، همچنان تعداد شرکت‌کنندگان در آزمون گروه علوم تجربی نسبت به سایر گروه‌ها بیشتر بوده است. براساس آمار سازمان سنجش آموزش کشور، تعداد ۵۹۴ هزار و ۲۹۵ داوطلب، امسال در گروه علوم تجربی با یکدیگر رقابت کرده‌اند. ناگفته نماند که شیوع کرونا بر تعداد شرکت‌کنندگان در گروه علوم تجربی بی‌تأثیر هم نبوده، چرا که براساس آمار، در سال ۹۸ تعداد شرکت‌کنندگان این گروه، بیش از ۶۳۷ هزار نفر بوده که در سال جاری هفت درصد کاهش داشته است. نگاهی به وضعیت برگزاری آزمون گروه علوم تجربی طی یک دهه گذشته (از سال ۸۹ تاکنون نشان می‌دهد که تعداد شرکت‌کنندگان این گروه در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ معادل ۲۸ درصد رشد داشته است. طی سال‌های ۸۹ تا ۹۱ تعداد شرکت‌کنندگان آزمون سراسری گروه علوم تجربی، با افت و خیزهای اندک، از ۴۶۳ هزار داوطلب به حدود ۴۵۰ هزار داوطلب رسیده است. اما در سال ۹۲ و ۹۳ تعداد داوطلبان با افزایش حدود ۷۰ هزار نفری به بیش از ۵۲ هزار داوطلب رسیده است. در سال ۹۴ تعداد شرکت‌کنندگان در آزمون سراسری علوم تجربی با ریزش ۲۵ هزار نفری به ۴۹۸ هزار نفر می‌رسد اما بار دیگر در سال‌های ۹۵ و ۹۶ افزایش یافته و وارد کانال ۵۰۰ هزار نفر می‌شود. در سال‌های ۹۷ و ۹۸ اما

وضعیت نامتوازن رشته‌ها مطلوب نیست

مقام معظم رهبری بارها بر نامتوازن شدن رشته‌های دانشگاهی تأکید کرده‌اند، با وجود این، برنامه‌ریزی خاصی در دستگاه‌های متولی آموزش کشور نسبت به این دغدغه مهم دیده نمی‌شود. ایشان در بیانات خود در دیدار با جمعی از استادان، نخبگان و پژوهشگران دانشگاه‌ها فرموده‌اند: «بعضی رشته‌ها در غربت قرار گرفته‌اند. آماري که به من داده‌اند نشان می‌دهد که مثلاً حدود ۵۰ درصد داوطلبان کنکور رشته ریاضی که رشته بسیار مهمی است، کاهش پیدا کرده؛ این برای آینده کشور خطرناک است؛ ما این رشته‌های مهم علوم پایه را -به‌خصوص مثل ریاضی را یا فیزیک را- برای آینده لازم داریم؛ اگر چنانچه داوطلبان اینها کم باشند و هجوم بشود به رشته‌های درآمدزا که حالا یک پولی و شغلی بلافاصله در اختیار انسان می‌گذارد، این [موجب] مشکل است. عوارض این عدم توازن را باید دستگاه‌های دانشگاهی حتماً جبران کنند.»

دکترچه انتخاب رشته دکتری منتشر شد

دکترچه راهنمای انتخاب رشته‌های تحصیلی آزمون دکتری، روز گذشته از طریق سایت سازمان سنجش آموزش کشور در اختیار داوطلبان مجاز به انتخاب رشته قرار گرفت. آن دسته از داوطلبانی که براساس مندرجات کارنامه اولیه، مجاز به انتخاب رشته‌های تحصیلی شدند باید از دوشنبه سوم تا روز چهارشنبه پنجم شهریور ماه نسبت به ثبت کدرشته‌محل‌های انتخابی خود (حداکثر ۵۰ کدرشته‌محل) با توجه به رشته امتحانی که در آن آزمون داده‌اند، در سایت سازمان سنجش اقدام کنند. به داوطلبان توصیه می‌شود ابتدا نسبت به مطالعه دقیق دفترچه راهنمای انتخاب رشته‌های تحصیلی و اطلاعاتی‌های مرتبط با آن اقدام کرده، سپس کدرشته‌محل‌های مورد علاقه خود را از کدرشته‌محل‌های مربوط به رشته امتحانی انتخاب و اولویت‌ها را به ترتیب علاقه، مرتب کرده و پس از آن نسبت به ثبت انتخاب‌های خود اقدام کنند. لازم به توضیح است اسامی معرفی‌شدگان دارای حدنصاب به‌منظور شرکت در مرحله دوم (مصاحبه)، بررسی سوابق علمی و پژوهشی و... همراه با برنامه زمانی مراجعه به دانشگاه‌های مجری در دهه سوم شهریورماه ۹۹ از طریق سایت اطلاع‌رسانی سازمان سنجش آموزش کشور منتشر خواهد شد.

اساتید در اندیشکده «اسرا اندیشه» با جریان تحریف مقابله می‌کنند

رئیس بسیج اساتید دانشگاه‌های تهران با اشاره به آغاز کار اندیشکده سیاست‌پژوهی و تولید محتوای راهبردی اساتید «اسرا اندیشه» گفت: «ما در این اندیشکده قرار است با تمام تحریف‌هایی که در جمهوری اسلامی اتفاق می‌افتد، مقابله کنیم.» جلیل‌دارا، رئیس بسیج اساتید دانشگاه‌های تهران با اشاره به آغاز کار اندیشکده سیاست‌پژوهی و تولید محتوای راهبردی اساتید گفت: «این اندیشکده قرار است در قالب ۴ گروه فعالیت کند و با تمام تحریف‌هایی که در جمهوری اسلامی اتفاق می‌افتد قرار است مقابله کنیم.» رئیس بسیج اساتید دانشگاه‌های تهران تأکید کرد: «اینکه برخی احساس می‌کنند رضاخان یک چهره مقتدر است و کسانی که امروز ایران را اینجمنین مقتدر کرده‌اند دیده نمی‌شوند به خاطر کم‌کاری نخبگان است.» دارا در خاتمه گفت: «ما الان ۵۰ کانال استادی بسیج داریم که می‌توانند قدرت تحلیل این اندیشکده را بالا ببرند و یک نهضت روشنگری در کشور به وجود بیاورند.»

امکان مشاهده سوابق تحصیلی داوطلبان کنکور ۹۹ فراهم شد

به‌دنبال اطلاعیه ۲۲ مرداد ۹۹ همه متقاضیان شرکت‌کننده در تمامی گروه‌های آزمایشی آزمون سراسری سال ۱۳۹۹ که مشمول سوابق تحصیلی هستند، می‌توانند اطلاعات مربوط به مشخصات فردی و نمرات سوابق تحصیلی خود را که در سایت سازمان سنجش بارگذاری شده، مشاهده کنند. متقاضیان می‌توانند از ۳ تا ۳ شهریورماه ۹۹ با مراجعه به سایت سازمان سنجش نسبت به مشاهده مشخصات فردی و نمرات سوابق تحصیلی خود اقدام کنند. داوطلبان در صورتی که مغایرتی در اطلاعات و سوابق تحصیلی مشاهده کردند یا اطلاعات آنها در سامانه موجود نبود، لازم است حداکثر تا ۵ شهریور ۹۹ به منطقه آموزش و پرورش محل تحصیل خود مراجعه کرده و از آن طریق نسبت به رفع مشکل اقدام کنند. متقاضیانی که تمایل به ویرایش اطلاعات کارت شرکت در آزمون خود دارند نیز می‌توانند در بازه زمانی (۳ تا ۳ شهریور) با مراجعه به لینک مذکور اقدام کنند.